

J E G Y Z E T

Szövegemet nem akartam megterhelni utalásokkal. Két megjegyzés azonban nélkülözhetetlen a megértéshez.

- 1/ Eredetileg azt terveztük, hogy Kelenföldön az egyvetértők beszélnek meg tapasztalataikat és a további teendőket. Ezzel szemben az történt, hogy az idő 70%-ában az egyvet-nemértők fejtették ki véleményüket. Az együttlétről mindezeket követően az a hír terjedt el, hogy a Kiáltó Szó képviselői belefojtották a szót kritikusaikba.
- 2/ Az 1985-ös parlamenti választás az előző időszakhoz viszonyítva jelentős előrelépést jelentett a demokratikus játékszabályok alkalmazásának irányában, viszont ennek relatív voltát és sebezhetőségét jól mutatják az időközben – eredményesen – megszaporodó visszahívási kezdeményezések.

id. Magassy Sándor

TESTVÉRI SZÓ

a Magyarországi Evangélikus Egyház minden tagjához

Hálát adunk Istennek, hogy ma is munkálkodik közöttünk. Mégis szólásra készítet bennünket egyházunkért hordozott felelősségünk, mert annak életében válságjeleket látunk. 1985 novemberében testvéri beszélgetést kezdtünk, hogy felmérjük a válság okait, és keressük a kibontakozást. Egyházunk felelős vezetői ugyanis az eddigi bírálatokra nem reagáltak megfelelően. Beszélgetéseink eredményeit – most és a jövőben is – azzal a szándékkal bocsátjuk közre, hogy másokban is ébresszük a felelősséget, és mindannyian együtt keressük egyházi életünk megújulásának útját.

1/ Valljuk, hogy

- az egyház legfőbb kincse Jézus Krisztus evangéliuma, s ha ezt tisztán hirdetjük, ma is Isten ereje (Róm. 1,16.). Hatékonyan munkálja és teremti az ember megbékélését Istennel, és ennek gyümölcseként az új életet az emberi lét e világi összefüggéseiben;
- az egyház létének forrása is, célja is egyedül az evangélium. Egyrészt azért van egyház, mert a Szentlélek az evangélium által hitet ébreszt az emberek szívében, és őket e hit által gyülekezetté, Krisztus testévé, testvéri közösséggé köti egybe és formálja. Másrészt azért van egyház, hogy a Szentlélek eszközeként minden embernek szolgáljon az evangéliummal;

- az egyháznak belső élete kialakításában és a világban való szolgálatában is egyedül az evangélium adhat helyes mértéket és irányt. Az egyház létének minden más indoklása elhomályosítja Isten eredetét és tulajdonképpeni küldetését.

Elhibázottnak látjuk, hogy a diakóniai teológia az egyház küldetésében a diakóniát egyenrangúnak tartja az evangélium hirdetésével, és így alapelvileg teszi lehetővé a diakónia eloldását annak forrásától, az evangéliumtól. A diakónia ilyen értelmezése egyúttal torzítja és el is erőtleníti az evangéliumot. Mindezeket túl a diakóniai teológia abszolúttá tétele és kényszere korlátozza, sőt megszünteti az egyház életének belső szabadságát. A teológiai pluralizmus letörése szellemi kiskorúságra vezet, lehetlenné teszi a nyílt teológiai eszmecserét és megmérgezi a testvéri szeretet légkörét.

Az evangéliumból fakadó diakónia viszont nélkülözhetetlen jellemzője az egyház életének a testi-lelki elesettséget gyógyító szeretetmunka értelmében, és abban az értelemben is, hogy az egyházban senki sem uralkodik másokon, hanem mindenki önfeláldozó szeretettel a többiek javára él és szolgál.

2/ Valljuk, hogy az egyház alapvetően a gyülekezetekben él. Ennek megfelelően

- minden közegyházi tevékenységet a gyülekezeti munka felől kell értelmezni és kialakítani;
- törekedni kell arra, hogy a gyülekezetek az igével és a szentségekkel élő, eleven testvéri közösségek legyenek;
- keresni kell a bomló népegyházi keretektől új életformák felé vezető utakat;
- újra át kell gondolni egyházunk szervezeti felépítését. Szükségesnek tartjuk a jogi szervezet egyszerűsítését és decentralizálását, valamint azt, hogy az elöljárók megválasztása minden fokon egyháztól idegen szempontok befolyása nélkül, meghatározott időre és visszahívhatóan történjék.

3/ Egyházunk jelene és jövője szempontjából rendkívül fontosnak tartjuk

- a szekularizáció elvi és gyakorlati vizsgálatát. Ezzel a világjelenséggel, amely hazánkban sajátosan fonódik össze az ideológiai ateizmussal, szembe kell néznünk, hogy az eddig elmulasztott segítséget megadhatassuk egyházunk népének. Egyházunknak ragaszkodnia kell ahhoz, hogy a keresztyének részt vehessenek a világ megismerésének egyetemes emberi törekvésében;
- annak vizsgálatát, hogy a keresztyének hogyan küzdhetnek hitelesen a háború és az erőszak ellen;
- lelkészképzésünk lelki és tudományos színvonalának emelését, a teológiát végzett nők és a levelező tanfolyamot végzetek szolgálatának rendezését;
- a misszió az evangelizáció és az ökumené mai feladatainak vizsgálatát és helyes megoldását;

- a nemlelkészek felelős szolgálatának kiszélesítését a gyülekezetek és a közegyház életében;
 - a testvéri kapcsolatok minden irányú megújulását egyházunkban. Olyan légkört kell kialakítanunk; amelyben az őszinte testvéri bírálat természetes jelenség. Törekednünk kell, hogy növekedjék közöttünk a kölcsönös tisztelet és testvéri szeretet a lélek szabadságában. Egymás pásztoraivá kell lennünk, hogy senki ne maradjon magára;
 - egyházunk jogának újbóli realizálását, hogy más felekezetekhez hasonlóan legyen saját középiskolája.
- 4/ Valljuk, hogy az egyház Istentől nyert felelősséget hordoz az egész teremtett világért és benne azért a népért, amelynek politikai keretei között él. Politikai felelősségét az egyház Isten igéjének hirdetésével, intézményeinek tevékenységével, valamint az egyes keresztyének társadalmi, közéleti szolgálatán keresztül gyakorolja. Az egyház identitását sértőnek tartunk minden olyan törekvést bárhol a világon, amely az egyházat és annak hivatalos képviselőit az aktív politikai életbe, a hatalom gyakorlásába közvetlenül akarja belekényszeríteni, a politikai döntésekre, állásfoglalásokra kényszeríti. A politikai életben való részvétel minden keresztyénnek – beleértve az egyház tisztségviselőit – mint állampolgárnak egyéni szabadsága és felelőssége.
- 5/ Javasoljuk, hogy mielőbb legyenek olyan országos megbeszélések, amelyekben – önkéntes jelentkezés alapján – egyházunk bármely tagja részt vehet, s amelyekben egyházunk említett és más kérdéseivel testvéri légkörben, szabadon, felelős módon foglalkozhatunk.

Egyházunk életének nyomorúságai, a magunk vétkei és mulasztásai ellenére reménységünk Jézus, akié minden hatalom mennyen és földön, aki a küldetést adja, s aki övéivel van minden napon a világ végeztéig.

Saját kezű aláírások*

Budapest, 1986 márciusában

*Egy példányt testvéri közösségünk tagjainak saját kezű aláírásával a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Elnökségének átadtunk. Gondolatainkat most azért tesszük közzé névaláírás nélkül, hogy ne tereljük el a figyelmet a tartalomról, s ne személyi kérdések kerüljenek előtérbe a kívánatos elvi tisztázódás helyett.